

ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ HÙNG AN
TRƯỜNG MẦM NON VIỆT HỒNG

BIỆN PHÁP

**“NÂNG CAO Ý THỨC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG CHO TRẺ MẪU GIÁO
5 - 6 TUỔI TRONG TRƯỜNG MẦM NON”**

1. Lý do chọn biện pháp

1.1. Về mặt lý luận

Kính thưa quý vị trên màn hình là con số bao nhiêu ạ, vâng đó chính là con số 67.000. Vậy khi nhìn thấy con số này các đồng chí đã nghĩ đến điều gì? Đó chính là số lượng rác mà nước ta đã thải ra vào năm 2024 và để phân hủy chúng thì cần 10 năm đến vài trăm năm, nhìn lại môi trường hiện nay ta thấy môi trường bị ô nhiễm hết sức nặng nề các chất thải do chính con người gây ra trong sinh hoạt hằng ngày thật khủng khiếp, khói bụi túi ni lông, chất thải công nghiệp ngày càng nhiều làm cho dịch bệnh ngày càng tăng nhất là ở những nơi tập trung đông người. Đặc biệt đối với trường mầm non tập trung đông trẻ. Vì vậy giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ ngay từ tuổi còn thơ là một việc làm vô cùng quan trọng giúp cho trẻ có ý thức bảo vệ môi trường xanh, sạch, đẹp. Với trường mầm non các cháu còn nhỏ hàng ngày do bận đi làm sớm bố mẹ thường mua quà cho trẻ đến lớp ăn sáng do vậy lượng rác thải rất nhiều mặt khác trẻ chưa có ý thức bỏ rác đúng nơi quy định nên tình trạng rác thải của trường mầm non quá nhiều và trẻ chưa hiểu được tầm quan trọng của môi trường bị ô nhiễm do rác thải. Là một giáo viên với kinh nghiệm 15 năm trong nghề nên tôi rất trăn trở suy nghĩ làm thế nào để trường lớp luôn sạch sẽ, làm thế nào để giáo dục vệ sinh môi trường tốt hơn, làm thế nào để trường lớp thật sự xanh, sạch, đẹp. Thực hiện công văn số 485/PGD đào tạo Bắc Quang ngày 09/09/2024 về thực hiện nhiệm vụ năm học 2024-2025. Kế hoạch số 63/KH-MNVH ngày 10/09/2024 về thực hiện nhiệm vụ năm học 2024-2025. Qua tìm hiểu thực tế không chỉ một mình tôi mà cả những giáo viên khác đã giáo dục trẻ bảo vệ môi trường còn chưa thực sự hiệu quả chính vì vấn đề này tôi quyết định chọn đề tài: **“Biện pháp nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non”**

1.2. Về mặt thực tiễn

Năm học 2024 - 2025 tôi được nhà trường phân công dạy lớp 5-6 tuổi điểm Việt Hà với tổng số trẻ là 24 trẻ. Qua tìm hiểu thực trạng việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ, tôi lựa chọn biện pháp giáo dục cho phù hợp. Tuy nhiên trong quá trình giảng dạy tôi luôn gặp những mặt thuận lợi và khó khăn sau:

*** Thuận lợi**

- Luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của BGH nhà trường để tôi luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ.

- Tôi thường xuyên được tham gia tập huấn các chuyên đề do cấp trên tổ chức và học hỏi các chị em đồng nghiệp.

- Tôi rất hạnh phúc được làm việc trong một tập thể sư phạm luôn đoàn kết yêu thương, giúp đỡ về chuyên môn nghiệp vụ để cùng tiến bộ.

- Khuôn viên nhà trường rộng rãi, thoáng mát, có vườn rau, bồn hoa, cây cảnh giúp trẻ có không gian chơi và hoạt động .

- Lớp học có tivi, máy tính kết nối internet giúp giáo viên cập nhật và ứng dụng công nghệ thông tin vào bài dạy.

- Luôn nhận được sự ủng hộ nhiệt tình của các bậc phụ huynh trong mọi phong trào học tập của cô và trò.

Hình ảnh tập huấn chuyên môn

*** Khó khăn.**

- Việc thiết kế, tổ chức lồng ghép, tích hợp các nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động cho trẻ còn ít, thiếu tính linh hoạt.

- Một số phụ huynh còn chưa ý thức được tầm quan trọng của việc giáo dục trẻ bảo vệ môi trường.

- Một số trang thiết bị phục vụ cho trẻ tham gia thực tế còn hạn chế: Bình xịt tưới cây, thùng rác phân loại.

- Kỹ năng tự phục vụ, lao động tập thể, sắp xếp đồ dùng, đồ chơi của trẻ còn hạn chế.

- Tổ chức cho trẻ lao động, trải nghiệm các hoạt động bảo vệ môi trường trong quá trình thực hiện chương trình còn hạn chế

Hình ảnh cô cùng trẻ thực hiện hoạt động nêu gương

Từ những khó khăn trên tôi đã đưa ra nội dung **“Biện pháp nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non”** tại lớp mình phụ trách như sau:

2. Nội dung biện pháp thực hiện

2.1. Xây dựng môi trường lớp học an toàn và thân thiện

Để kích thích sự khám phá tìm tòi của trẻ, tôi cũng luôn chú ý tạo cho trẻ môi trường lớp học sạch đẹp thân thiện, trang trí các nội dung giáo dục theo đúng chủ đề. Ở các góc chơi tôi thường bày biện những đồ dùng đồ chơi đẹp mắt và phù hợp với chủ đề.

Ví dụ: Ở góc thư viện tôi chuẩn bị một số hình ảnh sách, truyện được sắp xếp vào từng ô và có hướng dẫn để cho trẻ biết được ô đó để sách gì, nhằm giúp trẻ lấy và cất đồ dùng đúng theo yêu cầu của trẻ và theo nội quy của góc.

Hình ảnh góc thư viện

2.2. Tích hợp nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào hoạt động học.

* Thông qua hoạt động tạo hình

Trong hoạt động này nếu cô giáo nghĩ đơn thuần là trẻ học tạo hình chỉ là hình thành cho trẻ những kỹ năng vẽ, xé, nặn thì tiết học đó sẽ mang tích đơn điệu chưa phát huy hết tính tích cực của trẻ và chưa đạt hiệu quả cao nhưng nếu cô giáo đề cao và quan tâm đến vấn đề bảo vệ môi trường thì ở hoạt động này cô giáo có thể tích hợp nội dung bảo vệ môi trường cho trẻ.

Ví dụ trong hoạt động: “Chế tạo ống đựng bút” tôi cùng trẻ sử dụng những nguyên vật liệu phế thải tương chừng như đã bỏ đi như chai nhựa, cốc giấy, ống cuộn chỉ để tạo thành ống đựng bút, sau giờ học tôi nhắc nhở trẻ thu dọn đồ dùng nếu những mảnh giấy còn dùng được thì để lại tiết học tạo hình sau sẽ sử dụng còn những mảnh giấy vụn tôi nhắc trẻ vứt vào thùng rác. Từ một việc làm rất đơn giản như vậy đã giúp cho trẻ có nề nếp thói quen văn minh về việc bảo vệ môi trường.

Hình ảnh trẻ chế tạo lọ đựng bút

* Thông qua hoạt động khám phá:

Không chỉ cung cấp cho trẻ biết đặc điểm, tính chất của một đối tượng hay một vấn đề nào đó mà còn giúp trẻ hiểu được giá trị của một đối tượng đối với đời sống con người.

VD: Trong hoạt động khám phá trường mầm non hay khám phá về gia đình trong bài học tôi đã giáo dục trẻ giữ gìn vệ sinh nhà cửa, trường lớp, vứt rác đúng nơi quy định, biết quét dọn rác và lau dọn đồ dùng đồ chơi, sắp xếp đồ dùng đồ chơi ngăn nắp, gọn gàng, giữ gìn đồ dùng gia đình và trường mầm non.

* Thông qua hoạt động âm nhạc:

Trẻ mầm non đặc biệt rất thích ca hát nên âm nhạc là một trong những con đường hình thành kiến thức, kỹ năng, thái độ cho trẻ một cách thuận lợi. Thông qua hoạt động âm nhạc, giáo dục cho trẻ có ý thức bảo vệ môi trường, thiên nhiên xung quanh trẻ.

Ví dụ: Cô dạy trẻ bài hát “Bé quét nhà” thông qua bài hát cô giáo dục trẻ: Để bảo vệ môi trường bà đã tận dụng những sợi rom làm ra những chiếc chổi xinh xắn để quét sạch nhà, tạo cho môi trường trong gia đình sạch sẽ. Vì vậy các con phải biết giúp ông bà bố mẹ quét dọn vệ sinh nhà cửa và làm những công việc vừa sức của mình.

Hình ảnh cô và trẻ thực hiện tiết âm nhạc

*** Thông qua tác phẩm văn học:**

Thông qua các bài thơ, các câu đố tôi giáo dục trẻ về bảo vệ môi trường về cách ứng xử của con người trong thiên nhiên giữa các đối tượng của thiên nhiên với nhau bằng một hệ thống câu hỏi có tính logic để đàm thoại với trẻ một cách sôi nổi theo hướng “Lấy trẻ làm trung tâm”.

Ví dụ: Ở chủ đề trường mầm non dạy bài thơ “Bé bảo vệ môi trường”

Với bài thơ này sau khi cô đọc cho trẻ nghe nội dung bài thơ cô đàm thoại cùng trẻ một số câu hỏi:

- Cô vừa đọc bài thơ gì? Bạn nhỏ sau khi uống sữa xong đã nói gì với mẹ? Khi chúng mình uống sữa xong các con phải làm gì?

- Sau đó giáo dục trẻ: Ngoài vỏ sữa ra khi chúng mình nhìn thấy rác vứt bừa bãi, hay ăn đồ ăn có vỏ chúng mình phải biết vứt rác bỏ vào thùng để giữ gìn môi trường sạch sẽ.

2.3. Tích hợp nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động khác trong ngày.

*** Thông qua hoạt động đón trẻ**

- Khi trẻ đến lớp tôi thường nhắc trẻ cất đồ dùng cá nhân, giày dép đúng nơi quy định bên cạnh đó tôi còn thường xuyên trò chuyện và gợi hỏi trẻ về ý thức bảo vệ môi trường

VD: Sáng nay con ăn gì, con uống sữa chưa? Ăn xong con vứt vỏ và túi nilông ở đâu? Từ đó giáo dục trẻ vứt rác đúng nơi quy định

Hình ảnh cô trò chuyện cùng trẻ vào giờ đón trẻ

*** Thông qua hoạt động ngoài trời**

Qua hoạt động tôi cho trẻ được quan sát cây xanh, các loại hoa, loại rau,... qua đây giáo dục cho trẻ biết chăm sóc và bảo vệ cây, không hái hoa, bẻ cành,....

Hay tôi tổ chức cho trẻ dạo chơi tham quan vườn trường và cho trẻ nhặt lá vàng trên sân, sau đó tôi hướng dẫn trẻ xếp hình các con vật: con sâu, con bướm, con trâu...bằng lá cây khô. Nhờ thế tận dụng được nguồn nguyên liệu tự nhiên, vừa tạo ra những con vật, đồ chơi đẹp, hấp dẫn cho trẻ chơi.

Như vậy, khi trẻ tham gia hoạt động ngoài trời kiến thức sẽ được khắc sâu, trẻ học mà không biết mình đang học. Qua đó, giúp trẻ có ý thức và các hành vi bảo vệ cây xanh cũng như môi trường xung quanh ngày một “*xanh - sạch - đẹp*” hơn.

*** Thông qua hoạt động chơi ở các góc**

Chơi ở các góc là một hoạt động ở đó trẻ tái tạo lại các hoạt động của người lớn, qua các trò chơi phân vai, xây dựng, vẽ tranh, chăm sóc cây. Đây là hoạt động trẻ trực tiếp khám phá trải nghiệm vì thế tôi đã lồng ghép nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào hoạt động góc xây dựng cho trẻ ý thức hành vi bảo vệ môi trường như: Chơi xong biết cất đồ và sắp xếp đồ dùng gọn gàng, quét dọn lớp học.

VD: Ở góc xây dựng tôi cho trẻ xây vườn cây ăn qua qua đó giáo dục trẻ

biết chăm sóc bảo vệ cây và sau khi chơi xong cất đồ dùng đúng nơi quy định.

Hình ảnh trẻ hoạt động góc xây dựng

*** Thông qua hoạt động nêu gương**

Tôi thường tổ chức hoạt động nêu gương cho trẻ vào cuối mỗi buổi chiều, trong buổi nêu gương tôi cho trẻ kể những việc đã làm được. Khi trẻ đã kể ra những việc mà mình đã làm được tôi đã tuyên dương trẻ, khích lệ trẻ kịp thời và cho trẻ cắm cờ thi đua. Tôi tích cực chú trọng đến việc tuyên dương trẻ thực hiện được các hành vi bảo vệ môi trường: nhặt rác bỏ vào thùng, chăm sóc cây, tiết kiệm điện nước.....

Hình ảnh trẻ thực hiện cắm cờ

*** Thông qua hoạt động lao động**

Tôi giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ qua lao động tự phục vụ; cất đồ dùng gọn gàng, lau dọn các giá góc, đồ dùng đồ chơi và gấp bàn ghế, vứt rác đúng nơi quy định. Hoặc qua hoạt động chăm sóc vườn rau, vườn hoa, gom rác bỏ vào thùng rác, đều là những việc làm góp phần bảo vệ môi trường thêm sạch đẹp.

Trong các hoạt động lao động tôi hướng dẫn trẻ và chia trẻ thành các nhóm để trẻ thực hiện lao động đạt hiệu quả tốt nhất. Từ đó hình thành cho trẻ kỹ năng lao động biết bảo vệ môi trường xanh sạch đẹp.

Hình ảnh trẻ nhặt rác đúng nơi quy định

2.4. Tích cực làm đồ dùng đồ chơi sáng tạo từ nguyên vật liệu phế thải

Bên cạnh những biện pháp vừa kể trên tôi luôn suy nghĩ, tìm kiếm, lựa chọn những mẫu đồ dùng, đồ chơi đơn giản được tận dụng từ nguyên vật liệu phế thải để hướng dẫn trẻ tham gia làm đồ dùng đồ chơi cùng với cô.

Tạo sự hứng thú cho trẻ tôi đã khuyến khích trẻ làm đồ dùng đồ chơi sáng tạo từ các nguyên vật liệu phế thải như: Vỏ sữa chua, cốc bằng giấy, can nước giặt, can lau sàn, vỏ lon nước ngọt, chai lọ nhựa...từ các loại nguyên vật liệu ấy trẻ được trải nghiệm được làm cùng cô. Tôi cho rằng làm tốt công tác này thì hiệu quả của việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ được tăng cao.

Hình ảnh cô và trẻ làm đồ dùng từ nguyên vật liệu phế thải

2.5. Tuyên truyền và phối hợp với phụ huynh trong công tác giáo dục ý thức bảo vệ môi trường

Việc kết hợp giữa gia đình là nhiệm vụ không thể thiếu được của giáo viên nhằm giúp trẻ có những kỹ năng, những hành động tốt về bảo vệ môi trường.

Trong giờ đón trả trẻ tôi thường xuyên trao đổi với các bậc phụ huynh về vấn đề giáo dục bảo vệ môi trường ở lớp cũng như ở cộng đồng và vận động phụ huynh quyên góp những nguyên vật liệu phế thải để từ đó tận dụng làm đồ dùng đồ chơi cho trẻ và qua đó cũng để phụ huynh thấy được việc bảo vệ môi trường

quan trọng như thế nào.

Hình ảnh phụ huynh quên góp nguyên vật liệu sẵn có

Thông qua góc tuyên truyền, qua buổi họp phụ huynh, giúp phụ huynh hiểu rõ hơn tầm quan trọng của việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho con trẻ không phải chỉ ở phía nhà trường mà còn ở gia đình nữa.

3. Kết quả

Sau khi áp dụng “**Biện pháp nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non**” tôi nhận thấy:

* Đối với giáo viên:

Hiểu rõ được bản chất và tầm quan trọng của việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ 5 - 6 tuổi.

Giúp giáo viên có những hiểu biết và nắm bắt được những kiến thức, kỹ năng trong việc giáo dục và hình thành cho trẻ ý thức, thói quen bảo vệ môi trường.

Tổ chức lồng ghép các nội dung giáo dục bảo vệ môi trường linh hoạt, sáng tạo hơn.

* Đối với phụ huynh:

Phụ huynh thấy được tầm quan trọng của môi trường trong và ngoài nhóm lớp đối với việc tổ chức các hoạt động cho trẻ, môi trường có ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển của trẻ.

Tích cực hỗ trợ giáo viên và trẻ trong các hoạt động trải nghiệm của lớp.

* Đối với trẻ:

Trẻ mạnh dạn, tự tin hơn có ý thức hơn khi tham gia vào các hoạt động của lớp, của trường.

Trẻ yêu thiên nhiên, thích được hoạt động và hòa mình cùng thiên nhiên, có những hiểu biết sơ đẳng về môi trường, có sự quan tâm phù hợp về môi trường với lứa tuổi, được thể hiện qua những hình thức, thái độ hành vi của trẻ đối với môi

trường xung quanh, trẻ biết sống gần gũi thân thiện với môi trường..

Hình ảnh trẻ tham gia hội thi Bé vui khỏe cấp trường năm học 2024-2025

Trước và sau khi thực hiện biện pháp tôi đã tiến hành khảo sát trên 24 trẻ 5 - 6 tuổi với những nội dung sau:

Nội dung	Số lượng trẻ	Trước khi áp dụng biện pháp	Sau khi áp dụng biện pháp	So sánh tỷ lệ
		Đạt	Đạt	
Trẻ biết chăm sóc và bảo vệ cây xanh. Trẻ biết vứt rác đúng nơi quy định	24	9/24 =38%	22/24 =91%	Tăng 53%
Trẻ biết cất dọn đồ dùng đồ chơi đúng nơi quy định.	24	11/24 =46%	23/24 =96%	Tăng 50 %
Trẻ phân biệt được hành động đúng, hành động sai với môi trường	24	10/24 =42%	21/24 =88%	Tăng 46 %

4. Đánh giá chung

Qua việc thực hiện áp dụng các biện pháp trên tôi thấy:

Giáo dục bảo vệ môi trường mang tầm quan trọng rất lớn đối với trẻ. Đặc biệt giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mầm non càng hết sức quan trọng. Bởi giáo dục mầm non là nền tảng để hoàn thiện nhân cách cho trẻ. Chính vì vậy ngay từ bây giờ khi trẻ đang học trong trường mầm non thì nhiệm vụ của các cô giáo cũng như gia đình và xã hội luôn là tấm gương cho trẻ noi theo về ý thức bảo vệ môi trường.

Bản thân tôi đã nhận thức đầy đủ đúng đắn về nội dung giáo dục bảo vệ môi trường và môi trường đối với sự phát triển của trẻ.

Tích cực tìm tòi, sáng tạo áp dụng linh hoạt các phương pháp giảng dạy để tích hợp nội dung chuyên đề một cách phù hợp với khả năng của trẻ.

Luôn phối kết hợp chặt chẽ cùng phụ huynh để giáo dục trẻ có ý thức bảo vệ môi trường.

Tích cực ứng dụng công nghệ thông tin, bài giảng điện tử vào các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ và tích hợp lồng ghép các nội dung giáo dục trẻ bảo vệ môi trường vào các hoạt động trong ngày.

5. Phương hướng nhiệm vụ trong các năm học tiếp theo.

Sau khi áp dụng các biện pháp trên, cá nhân tôi nhận thấy bước đầu đã đạt được những kết quả đáng khích lệ. Để giúp trẻ 5 - 6 tuổi có ý thức bảo vệ môi trường. Tôi xây dựng phương hướng nhiệm vụ trong các năm học tiếp theo như sau:

- Tôi cần tìm tòi học hỏi thêm về kiến thức bảo vệ môi trường để giáo dục trẻ bảo vệ môi trường đạt kết quả cao hơn.
- Tích cực sưu tầm nhiều tranh ảnh có tính thẩm mỹ, có nội dung về giáo dục bảo vệ môi trường.
- Tích cực ứng dụng công nghệ AI vào các hoạt động giáo dục cũng như lồng ghép nội dung giáo dục bảo vệ môi trường.
- Thường xuyên gửi cho phụ huynh những hình ảnh, trẻ tham gia bảo vệ môi trường và những sản phẩm mà trẻ làm được, nhằm mục đích tuyên truyền, giúp phụ huynh hiểu rõ hơn về tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường.
- Luôn tìm tòi và khám phá các cách sử dụng và tái chế các nguyên vật liệu cũ, để làm đồ dùng, đồ chơi, phục vụ cho việc dạy và học.

Hình ảnh cô làm đồ dùng từ nguyên vật liệu tái chế, cô giáo tuyên truyền với phụ huynh

Trên đây là “**Biện pháp nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non**” tại lớp 5 tuổi điểm Việt Hà trường Mầm non Việt Hồng. Mặc dù đã cố gắng rất nhiều nhưng trong quá trình thực hiện chắc chắn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót, rất mong có được những ý kiến góp, chỉ đạo của Ban Giám khảo giúp tôi hoàn thiện hơn trên con đường truyền thụ kiến thức của mình đến với trẻ.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Hùng An, ngày 27 tháng 10 năm 2025

XÁC NHẬN CỦA HIỆU TRƯỞNG

NGƯỜI VIẾT BIỆN PHÁP

Lê Thị Mai Phương

Phùng Thị Điệp

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chương trình giáo dục mầm non, NXB Giáo Dục Việt Nam.
2. Hướng dẫn thực hiện nội dung giáo dục bảo vệ môi trường trong trường mầm non, Hà Nội. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Vụ Giáo dục Mầm non năm 2006
3. Biến đổi khí hậu và giáo dục ứng phó với biến đổi khí hậu trong trường mầm non, NXB Giáo Dục Việt Nam . Bộ Giáo dục và Đào tạo năm 2014.
4. Giáo trình Giáo dục Môi trường cho trẻ mầm non, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội. Tác giả Hoàng Thị Phương năm 2011.
5. Tổ chức hoạt động vui chơi ở trường mầm non, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội. Tác giả Đinh Văn Vang năm 2013.
6. Giáo trình hướng dẫn lồng ghép giáo dục môi trường cho trẻ mẫu giáo trong hoạt động vui chơi ở trường mầm non tác giả Tạ Thị Kim Nhung, Lê Thị Nhung, Trần Việt Nhi, Trương Thị Thanh Hoài Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.